

ก่อนเริ่มต้นระบบ

ข้อมูลที่ใช้จะต้องบันทึกใน ‘หมอหมู’ ‘หมอหมู’ จำแนกออกเป็นกลุ่มได้ 6 กลุ่ม คือ

1. ข้อมูลควบคุมสต็อกปัจจัยการผลิต ประกอบไปด้วย การซื้อ ขาย เบิก คิน สูญเสีย ผลสมอาหาร และยับยอดปัจจัยการผลิต
2. ข้อมูลควบคุมสต็อกสุกรประกอบไปด้วย การซื้อ ขาย ส่งผลผลิต ย้ายสุกร สุกรเกิด ตายและทำลาย และ ยับยอดสุกร
3. ข้อมูลพ่อแม่พันธุ์คล้ายคลึงกับ ‘หมอหมู’ บนดอส
4. ข้อมูลสุกรอนุบาลขุน
5. ข้อมูลการขาย และการรับเงิน
6. ข้อมูลอื่น ๆ เช่น ข้อมูลราคาสุกร บันทึกเงินฝากและหนี้สิน

ข้อมูลพ่อแม่พันธุ์ ผู้ใช้สามารถเริ่มบันทึกได้โดยการถ่ายข้อมูลจาก ‘หมอหมู’ บนดอสได้โดยตรง ส่วนข้อมูลสุกรขุนใน ‘หมอหมู’ วินโดวส์ ผู้ใช้แทบไม่ต้องยุ่งยากในการป้อนข้อมูลเลย นอกจากป้อนวันเปิดชุดและวันปิดชุดให้ถูกต้อง หมายถึง วันที่เริ่มจับสุกรเข้าโรงเรือน และวันที่จับสุกรออกจนหมดโรงเรือน ข้อมูลของสุกรขุนอื่น ๆ ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องป้อนเพราะ ‘หมอหมู’ จะใช้ข้อมูลควบคุมสต็อกปัจจัยการผลิต และสต็อกสุกรในการคำนวณหาประสิทธิภาพการผลิตของสุกรอนุบาลและสุกรขุน ในส่วนของข้อมูลการขาย และการรับเงินรวมถึงข้อมูลอื่น ๆ นั้นค่อนข้างตรงไปตรงมาเข้าใจได้ง่าย ในการเริ่มบันทึกข้อมูล ส่วนที่จะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนถึงวิธีการและเหตุผล คือ ข้อมูลควบคุมสต็อกปัจจัยการผลิตและสต็อกสุกร เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดและซับซ้อนมากที่สุด ดังนั้นในบทนี้จะกล่าวถึงแต่เฉพาะข้อมูลในสองส่วนนี้เท่านั้น การเริ่มบันทึกข้อมูลในส่วนอื่น ๆ จะกล่าวถึงในบทที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ต่อไป

สต็อกปัจจัยการผลิตคืออะไร

สต็อกปัจจัยการผลิต คือ ปริมาณและมูลค่าของปัจจัยการผลิตตามรายชื่อสินค้าที่ผู้ใช้ได้ทำไว้ ‘หมอหมู’ จะช่วยควบคุมสต็อกปัจจัยการผลิตทำให้ผู้ใช้รู้อยู่ตลอดเวลาว่า ปัจจุบันมีสต็อกของสินค้าต่าง ๆ ที่ทำรายชื่อไว้มีปริมาณเท่าไร มูลค่ารวมเท่าไร และราคา/หน่วยเป็นเท่าใด ระบบสต็อกปัจจัยการผลิตใน ‘หมอหมู’ จะมีความยืดหยุ่นสูงมาก กล่าว คือ นอกจากผู้ใช้จะทราบสต็อกของปัจจัยการผลิตในปัจจุบันแล้ว ผู้ใช้ยังสามารถทราบสต็อกของปัจจัยการผลิตในอดีต

สามารถตรวจและยืนยันยอดของปัจจัยการผลิตที่ต้องได้ตามวันเวลาที่ผู้ใช้สะดวกในการตรวจสอบสต็อก ไม่จำเป็นต้องตรวจและยืนยันยอดในวันสิ้นเดือน การควบคุมสต็อกปัจจัยการผลิตช่วยให้ ‘หมอมหมู’ สามารถแจ้งเตือนเมื่อสต็อกปัจจัยการผลิตอยู่ในระดับวิกฤติ สามารถควบคุมการใช้ปัจจัยการผลิตของยูนิตที่ทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำค่าเสียโอกาสในการถือสต็อกปัจจัยการผลิตมาคิดเป็นต้นทุนการผลิตได้

ส่วนกลางเป็นผู้ถือสต็อกปัจจัยการผลิต

ดังที่กล่าวถึงในการกำหนดโครงสร้างฟาร์มว่า ฟาร์มทุกฟาร์มจะต้องมียูนิตสำนักงานเป็นส่วนกลาง และเป็นผู้ถือสต็อกปัจจัยการผลิตทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเวชภัณฑ์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ หรืออาหารสัตว์ ก็ตาม ยูนิตที่ทำการผลิตจะลงบันทึกเบิก เพื่อเบิกสินค้าที่ตนจำเป็นต้องใช้ในการผลิตออกจากสต็อก สินค้าที่ยูนิตเบิกไปถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตของยูนิตนั้น ๆ

การซื้ออาจกระทบสต็อกปัจจัยการผลิตหรือไม่กระทบก็ได้

เมื่อมีการบันทึกซื้อสินค้า สต็อกปัจจัยการผลิตที่ส่วนกลางถือไว้อาจถูกกระทบหรือไม่ถูกกระทบก็ได้ เพราะการลงบันทึกซื้อสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะคือ ซื้อเข้าสต็อก หรือซื้อเข้ายูนิต หากผู้ใช้ลงบันทึกซื้อและกำหนดว่าสินค้าที่ซื่อนั้นนำเข้าสต็อก สต็อกปัจจัยการผลิตก็จะเพิ่มขึ้นทันที แต่หากผู้ใช้ลงบันทึกซื้อและกำหนดว่าซื้อเข้ายูนิตเพื่อใช้ในการผลิต มูลค่าสินค้าที่ซื้อเข้ายูนิตนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตสำหรับยูนิตนั้น ๆ แต่สต็อกที่ส่วนกลางถือไว้จะไม่ถูกกระทบ

การขายอาจกระทบสต็อกปัจจัยการผลิตหรือไม่กระทบก็ได้

ในทางตรงข้ามกับการซื้อ การขายสินค้าสามารถทำได้เช่นกัน การขายอาจขายออกจากสต็อกหรือขายออกจากยูนิต การลงบันทึกขายสินค้าออกจากสต็อกจะทำให้สต็อกปัจจัยการผลิตลดลง แต่การลงบันทึกขายสินค้าออกจากยูนิตที่ทำการผลิต จะไม่ทำให้สต็อกปัจจัยการผลิตเปลี่ยนแปลง

การเบิกคืนและสูญเสียกระทบสต็อกปัจจัยการผลิตเสมอ

การที่ยูนิตลงบันทึกเบิกสินค้า จะทำให้สต็อกปัจจัยการผลิตลดลงเสมอ ในทางตรงข้ามหากยูนิตเบิกสินค้าไปใช้มากเกินไป และพบว่าสินค้าเหลืออยู่ที่ยูนิต ต้องการส่งคืนเข้าส่วนกลางก็สามารถทำได้โดยการลงบันทึกคืนสินค้า การที่ยูนิตลงบันทึกคืนสินค้าจะทำให้สต็อกปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเสมอ หากส่วนกลางพบว่าสต็อกปัจจัยการผลิตบางชนิดเกิดการสูญเสีย เช่น ขวดยาแตกเสียหาย ส่วนกลางสามารถลงบันทึกสูญเสียได้ การบันทึกสูญเสียจะทำให้สต็อกปัจจัยการผลิตลดลงเสมอ และมูลค่าของสินค้าที่สูญเสีย ถือเป็นต้นทุนการผลิต

การผสมอาหารกระบดต็อคปัจจัยการผลิตเสมอ

กรณีที่ใช้กำหนดโครงสร้างฟาร์มให้มีโรงอาหารด้วย และมีสินค้าซึ่งกำหนดให้เป็นหมวด “อาหารผสมเอง” ผู้ใช้สามารถลงบันทึกสูตรอาหารและสั่งผสมอาหารได้ การลงบันทึกสั่งผสมอาหารจะส่งผลให้ ‘หมอหมู’ ทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ค้นหาสูตรอาหารที่ใช้ในวันที่สั่งผสมอาหาร
2. ตัดวัตถุดิบอาหารออกจากสต็อคปัจจัยการผลิต ตามรายการที่ปรากฏในสูตรอาหาร เพื่อให้ได้ปริมาณของอาหารตามสั่งผสม
3. นำปริมาณและมูลค่าของอาหารที่ผสม เพิ่มลงไปในสต็อคของสูตรอาหารนั้น ๆ

จะเห็นว่าโรงอาหารใน ‘หมอหมู’ ไม่ได้ทำหน้าที่ถือสต็อคปัจจัยการผลิต ไม่ว่าจะเป็นอาหารสัตว์ หรือวัตถุดิบอาหารสัตว์ ส่วนกลางเป็นผู้ถือสต็อค โรงอาหารทำหน้าที่ตัดวัตถุดิบออกจากสต็อคปัจจัยการผลิตตามหน้าสูตร และเพิ่มสต็อคของอาหารที่สั่งผสมลงไปสต็อคปัจจัยการผลิต

ลำดับตามความเป็นจริงคือหลักการที่สำคัญที่สุด

‘หมอหมู’ ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เป็นระบบควบคุมต้นทุนการผลิต (Cost controlling system) ไม่ใช่ระบบบัญชีต้นทุน (Cost accounting system) แม้ ‘หมอหมู’ จะให้ต้นทุนการผลิตของสูตรในทุกระยะการผลิตได้ แต่ ‘หมอหมู’ ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบวิธีการบัญชีต้นทุนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ขอให้ผู้ใช้มั่นใจได้ว่าตัวเลขต้นทุนการผลิตที่ออกจาก ‘หมอหมู’ เทียบเคียงได้กับ ตัวเลขต้นทุนที่ผ่านระเบียบวิธีการทางบัญชีต้นทุนอย่างถูกต้อง เพราะ ‘หมอหมู’ ได้ถูกใช้งานควบคู่กับฟาร์มที่มีระบบบัญชีต้นทุน เพื่อเปรียบเทียบตัวเลขต้นทุนการผลิตนานถึง 2 ปี หากถามว่าทำไม ‘หมอหมู’ จึงไม่ปฏิบัติตามระเบียบการบัญชีต้นทุน คงต้องตอบว่า “การทราบต้นทุนการผลิตโดยไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุของต้นทุนการผลิตที่สูง หรือต่ำผิดปกติได้ และไม่สามารถควบคุมการใช้ปัจจัยการผลิตด้วยการควบคุมการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิตในสภาพแวดล้อมของการทำงานจริงแล้ว ก็ไม่ทราบว่าจะสร้าง ‘หมอหมู’ ขึ้นมาเพื่ออะไร” หากผู้ใช้หวังทราบแต่เพียงต้นทุนการผลิตจากระบบบัญชีต้นทุน ผู้ใช้อาจได้ประโยชน์จากการจ้างนักบัญชีมาจัดระเบียบข้อมูลตามวิธีการบัญชีต้นทุนดีกว่าที่จะใช้ ‘หมอหมู’

เมื่อ ‘หมอหมู’ ถูกสร้างขึ้นเพื่อควบคุมการทำงานในฟาร์ม การป้อนข้อมูลใน ‘หมอหมู’ จะง่ายมาก หากยึดหลักของลำดับความเป็นจริง นั่นคือ ถ้าผู้ใช้ซื้อปัจจัยการผลิตและได้รับสินค้าแล้ว ฟาร์มจะมีสต็อคของปัจจัยการผลิตนั้นเพื่อการเบิกจ่าย ดังนั้นเมื่อผู้ใช้ซื้อก็ให้ลงบันทึกซื้อและรับของก่อน จากนั้นค่อยลงบันทึกเบิก การเบิกจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีของอยู่ในสต็อค การลงบันทึกซื้อขายตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงจึงเป็นหลักการที่สำคัญที่สุดใน ‘หมอหมู’

สต็อคสุกรคืออะไร

สต็อคสุกร หมายถึง จำนวนสุกรแม่พันธุ์ พ่อพันธุ์ ลูกสุกรดูนม สุกรอนุบาล สุกรขุน และสุกรสาวทดแทนที่ฟาร์มมีอยู่ จริงอยู่ผู้ใช้อาจมีข้อสงสัยว่า ‘หมอหมู’ เก็บบันทึกประวัติพ่อแม่พันธุ์ในฟาร์มอยู่แล้ว น่าจะรู้ได้เองว่ามีแม่พันธุ์พ่อพันธุ์อยู่เท่าไร คำตอบสำหรับข้อสงสัยนี้ก็คือ ในระบบการผลิตปกติ ข้อมูลสำหรับพ่อแม่พันธุ์ที่บันทึกคล้ายคลึงกับ ‘หมอหมู’ บนคอสเป็นบันทึกเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และเฝ้าระวังประสิทธิภาพการผลิตเป็นหลัก เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญสำหรับสัตวแพทย์และสัตวบาลที่ทำงานในฟาร์ม แต่สำหรับนักบัญชีแล้ว จำนวนของสุกรแต่ละชนิดในฟาร์มเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ฟาร์มควรมีฝ่ายตรวจสอบเพื่อนับจำนวนสุกรแต่ละชนิดเป็นรายเดือน การนำจำนวนที่ตรวจนับมาเปรียบเทียบกับจำนวนที่บันทึกในประวัติพ่อแม่พันธุ์จะช่วยให้ตรวจพบข้อผิดพลาดของการบันทึกประวัติสุกร หากยอดที่นับกับยอดจากใบประวัติไม่ตรงกัน หรือ ช่วยยืนยันความถูกต้องหากยอดทั้งสองตรงกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ‘หมอหมู’ จึงมีบันทึกสต็อคสุกร ช่วยให้ฝ่ายบัญชีทราบตลอดเวลาว่ามีจำนวนสุกรแต่ละชนิดเป็นเท่าไร ขอเน้นว่าบันทึกสต็อคสุกรนั้นสนใจแต่ว่า มีสุกรชนิดใด อยู่เท่าไรเท่านั้นไม่ได้สนใจว่าแม่พันธุ์ตัวใด ถูกผสมเมื่อใด คลอดเมื่อใด ซึ่งส่วนนั้นเป็นส่วนของการบันทึกประวัติพ่อแม่พันธุ์

การบันทึกซื้อหรือขายกระบสต็อคสุกรในฟาร์มเสมอ

การบันทึกซื้อขายในกรณีที่ดินค้าเป็นผลผลิต หมายถึง สุกรชนิดต่าง ๆ บันทึกซื้อขายนั้นจะกระตบยอดสุกรแต่ละชนิดในฟาร์มเสมอ การซื้อขายสุกรแตกต่างจากการซื้อขายสินค้าอื่น ๆ ตรงที่ การซื้อขายสุกรจะต้องซื้อเข้ายุนิต และขายออกจากยุนิตเท่านั้น แต่การซื้อขายสินค้าที่เป็นปัจจัยการผลิตสามารถซื้อหรือขายจากสต็อคหรือจากยุนิตได้ เมื่อผู้ใช้งบันทึกซื้อ เช่น ซื้อแม่สาวทดแทน ยอดแม่สุกรสำหรับยุนิตที่ซื้อเข้าจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนที่ซื้อเข้า และหากผู้ใช้งบันทึกขาย เช่น ขายแม่คัดทิ้ง ยอดแม่สุกรสำหรับยุนิตที่ขายออกก็จะลดลงเท่าจำนวนที่ขายออกเช่นกัน

การบันทึกส่งผลิตกระบสต็อคสุกรใน 2 ยุนิตที่เกี่ยวข้องเสมอ

ดังที่ได้กล่าวถึงในเรื่องของหลักการ และการกำหนดโครงสร้างฟาร์มว่า ‘หมอหมู’ จะโอนต้นทุนการผลิตตามบันทึกส่งผลิต ซึ่งบันทึกส่งผลิต คือ การส่งมอบผลิตจากยุนิตที่มีระดับการผลิตต่ำกว่าไปสู่ยุนิตที่มีระดับการผลิตสูงกว่า ดังนั้นการส่งผลิตจะมียุนิตที่เกี่ยวข้อง 2 ยุนิตเสมอเช่น ยุนิตแม่พันธุ์ซื้อ Sow1 ส่งผลิต คือลูกสุกรหย่านม 200 ตัวน้ำหนักรวม 1,200 กิโลกรัม ไปยังยุนิตอนุบาล N1 หากผู้ใช้งบันทึกการส่งผลิตนี้ใน ‘หมอหมู’ จะส่งผลิตให้สต็อคสุกรดูนมของยุนิต Sow1 ลดลงไป 200 ตัว และสต็อคสุกรอนุบาลของยุนิต N1 เพิ่มขึ้น 200 ตัว เป็นต้น

การบันทึกย้ายสุกรกระทบสต็อกสุกรใน 2 หน่วยที่เกี่ยวข้องเสมอ

การย้ายสุกรต่างจากการส่งผลผลิตต่างตรงที่ การย้ายสุกรนั้นเป็นการบันทึกการเคลื่อนย้ายสุกรระหว่างหน่วยที่มีระดับการผลิตเท่ากัน เช่นการย้ายสุกรอนุบาลจากหน่วย N1 ไปยังหน่วย N2 หรือ การย้ายสุกรขุนจากหน่วย F1 ไปยังหน่วย F2 เป็นต้น ในส่วนของการย้ายนี้ ‘หมอหมู’ จะให้ยูนิตชนิดแม่พันธุ์ และยูนิตชนิดพ่อพันธุ์มีระดับการผลิตเท่ากัน หมายถึงผู้ใช้สามารถย้ายพ่อสุกรจากยูนิตพ่อพันธุ์ไปยังยูนิตแม่พันธุ์ได้ และในทางตรงข้าม แม่สุกรสามารถย้ายจากยูนิตแม่พันธุ์ไปยังยูนิตพ่อพันธุ์ได้

ฟาร์มไม่ควรย้ายสุกรพร่ำเพรื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการย้ายสุกรระหว่างยูนิตอนุบาลและขุน ทั้งนี้เพราะการย้ายทุกครั้งจะต้องบันทึกน้ำหนักสุกรที่ย้าย ซึ่งเป็นงานที่ค่อนข้างยุ่งยาก และนอกจากความยุ่งยากแล้ว การย้ายยังอาจทำให้ตัวเลขประสิทธิภาพการผลิตของยูนิตอนุบาลและขุนคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้ แม้ว่าตัวเลขต้นทุนการผลิตจะไม่คลาดเคลื่อนเนื่องจากการย้ายก็ตาม ด้วยหลักฐานทางวิชาการในปัจจุบันแสดงให้เห็นว่า การย้ายสุกรระหว่างยูนิตที่ทำการผลิต ส่งผลร้ายต่อประสิทธิภาพการผลิต ยิ่งย้ายบ่อยครั้งมากเท่าไร ประสิทธิภาพการผลิตก็ยิ่งถดถอยลงมากเท่านั้น เมื่อการย้ายสุกรมีแต่ผลเสีย ทั้งต่อความแม่นยำของระบบข้อมูลและต่อประสิทธิภาพการผลิตของสุกร ฟาร์มควรพิจารณาอย่างรอบคอบในการตัดสินใจย้ายสุกรระหว่างโรงเรือน

บันทึกสุกรเกิดตายหรือทำลายกระทบสต็อกในยูนิตนั้นๆ เสมอ

ฟาร์มต้องบันทึกจำนวนสุกรที่เกิดในยูนิตแม่พันธุ์ทุกยูนิต เป็นรายวัน หากต้องการให้สต็อกของลูกสุกรดูสมเหตุสมผล และต้องบันทึกจำนวนสุกรตายที่ไม่ได้มีการบันทึกขาย เช่น ลูกสุกรดูนมตาย หรือแม่พันธุ์ตาย แต่ทำลายซากทิ้ง ไม่ได้ลงบันทึกขายเป็นแม่คัดทิ้ง หรือสุกรอนุบาลและสุกรขุนตายที่ไม่ได้ลงบันทึกขายเป็นสุกรตายขายซาก การบันทึกเกิด ตาย หรือทำลาย จะกระทบสต็อกของสุกรในยูนิตที่บันทึกเสมอ

สต็อกไม่ตรงตามความเป็นจริงทำอย่างไร

การตรวจพบว่า สต็อกของปัจจัยการผลิตหรือสต็อกสุกรที่มีอยู่ไม่ตรงกับสต็อกที่บันทึกใน ‘หมอหมู’ มีโอกาสเกิดขึ้นได้ทั้งในกรณีที่เกิดและไม่เกิด ยกตัวอย่างกรณีที่เกิด เช่น ข้าวโพด ภายหลังจากซื้อมาความชื้นของข้าวโพดลดลง ทำให้น้ำหนักของข้าวโพดบางส่วนหายไป หรือมันเส้นภายหลังจากตีป่นแล้ว เกิดการสูญเสียบางส่วนทำให้น้ำหนักน้อยกว่าที่ลงบันทึกซื้อ ในกรณีที่ไม่เกิด เช่น การลงบันทึกเบิกยาผิดพลาดไม่ตรงตามการเบิกจ่ายจริง ทำให้สต็อกที่มีอยู่จริงไม่ตรงกับสต็อกที่บันทึกใน ‘หมอหมู’ กรณีที่ผู้ใช้ควรให้ความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์สต็อกไม่ตรงนี้ คือ กรณีที่ผิดปกติ มักเกิดจากการลงบันทึกซื้อขายเบิกจ่ายผิดพลาด ส่วนกรณีที่เกิดขึ้นเป็นปกตินั้น ผู้ใช้ก็ไม่ควรหงุดหงิด และที่กักเอาไว้ระบบทำงานผิดพลาด

เมื่อพบว่า สต็อกที่ตรวจนับจริงไม่ตรงกับสต็อกที่บันทึกใน ‘หมอมหุ’ ผู้ใช้สามารถยื่นยอดปัจจัยการผลิต หรือยอดสุกรให้ตรงตามความเป็นจริงได้ ฟังก์ชันที่ใช้ในการยื่นยอดอยู่บนส่วนของแผนภูมิพาร์มปุ้มที่มีรูปสต็อคการ์ด คือ ฟังก์ชันที่ใช้ยื่นยอดปัจจัยการผลิต และปุ้มที่เป็นรูปมือ คือ ฟังก์ชันยื่นยอดสุกร หลักในการยื่นยอดมีดังนี้

1. ผู้ใช้สามารถยื่นยอดในวันใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นวันสิ้นเดือนหรือต้นเดือน ดังนั้น ผู้ใช้สามารถยื่นยอดได้ตามวันที่ตนมีความพร้อม อย่างไรก็ตามแนะนำให้ผู้ใช้ควรกำหนดวันยื่นยอดให้ชัดเจน จะทำให้งานเป็นระบบมากขึ้น เช่น วัตถุประสงค์อาหารสัตว์ สต็อคอาจผิดเพี้ยนได้มาก ผู้ใช้อาจกำหนดยื่นยอดได้ทุกวันสุดสัปดาห์ ส่วนสต็อคสุกร และเวชภัณฑ์ มีโอกาสผิดพลาดน้อย ผู้ใช้อาจเลือกยื่นยอดทุกสิ้นเดือนก็ได้
2. ‘หมอมหุ’ ถือว่ายอดที่ยื่นในวันนั้นเป็นยอดที่สิ้นสุดในวันนั้นเสมอ ยกตัวอย่างเช่น ผู้ใช้พบว่า ยอดของยาเงินด้ามยี่สิบมีอยู่เพียง 10 ขวด ในขณะที่ยอดที่บันทึกใน ‘หมอมหุ’ มีอยู่ 12 ขวดในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 ผู้ใช้จึงยื่นยอดให้วันที่ 1 กุมภาพันธ์ นั้นมียอดเงินด้ามยี่สิบมีอยู่เพียง 10 ขวด ตามที่เป็นจริง ‘หมอมหุ’ จะถือว่าในเย็น วันที่ 1 กุมภาพันธ์ มียอดเงินด้ามยี่สิบมี 10 ขวด ตามที่ผู้ใช้ให้ข้อมูล ดังนั้นหากผู้ใช้ป้อนข้อมูลว่า มีการเบิกเงินด้ามยี่สิบใน วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 หลังจากที่ได้ยื่นยอดไปแล้ว ยอดของยาเงินด้ามยี่สิบจะไม่เปลี่ยนแปลงไปจาก 10 ขวด แต่อย่างไรก็ตามหากผู้ใช้ลงข้อมูลย้อนหลัง เช่น ลงข้อมูลเบิกเงินด้ามยี่สิบใน วันที่ 31 มกราคม 2544 ยอดของเงินด้ามยี่สิบก็จะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงไปจาก 10 ทั้งนี้เพราะ ‘หมอมหุ’ ถือว่า ยอดที่ผู้ใช้ยื่นใน วันที่ 1 กุมภาพันธ์เป็นยอดที่มีอยู่จริงในเย็น วันที่ 1 กุมภาพันธ์ เนื่องจากผู้ใช้จะต้องมีการตรวจนับก่อนการยื่นยอด ยอดของเงินด้ามยี่สิบจะเริ่มเคลื่อนไหวก็ต่อเมื่อ ผู้ใช้ลงบันทึกซื้อขายเบิกจ่ายตั้งแต่ วันที่ 2 กุมภาพันธ์เป็นต้นไป และหลักการนี้เป็นจริงสำหรับการยื่นยอดสุกรเช่นเดียวกัน
3. ในการยื่นยอด ‘หมอมหุ’ จะบันทึกยอดที่ยื่นไว้ทุกครั้ง ‘หมอมหุ’ สามารถค้นหายอดก่อนการยื่นได้เองจากการรวมยอดของบันทึกซื้อขายเบิกจ่าย และสามารถรายงานให้ผู้ใช้ทราบได้ว่า ยอดที่ผู้ใช้ยื่นนั้นคลาดเคลื่อนไปจากยอดที่บันทึกใน ‘หมอมหุ’ มากน้อยเพียงใด

จะเริ่มลงบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสต็อคอย่างไร

การเริ่มลงบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิต ให้ทำเป็นขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดวันที่จะเริ่มป้อนข้อมูล สมมติให้เป็น วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544
2. ก่อนหน้าวันที่กำหนดป้อนข้อมูล 1 วัน ให้ยื่นยอดปัจจัยการผลิตทั้งหมดที่มีอยู่ในพาร์มปุ้มในกรณีนี้คือ วันที่ 31 มกราคม 2544
3. เมื่อถึงกำหนดวันที่ผู้ใช้ตั้งใจจะป้อนข้อมูลแล้ว คือวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 ให้ผู้ใช้เริ่มลงบันทึกซื้อขายเบิกจ่ายทันที แม้ว่า การยื่นยอดที่ทำในวันที่ 31 อาจจะยังไม่สามารถทำได้เสร็จสิ้นในพาร์มปุ้มขนาดใหญ่ เช่น สามารถยื่นยอดในวันที่ 31 มกราคม 2544 ไปได้เพียง 100 รายการ จากยอดทั้งหมดที่มี 150 รายการ

4. หากไม่สามารถยื่นยอดได้เสร็จสิ้นใน วันที่ 31 มกราคมตามที่ตั้งใจไว้ ให้สำรวจยอดและยื่นยอดต่อเนื่องมาใน วันที่ 1 2 หรือ 3 กุมภาพันธ์ 2544 ได้จนกว่า ยอดทุกยอดจะได้รับการยืนยันครบถ้วน แต่ผู้ใช้จะต้องเข้าใจเสมอว่า ยอดยื่นในวันไหนเป็นยอดที่สิ้นสุดในเย็นวันนั้นเสมอ และการลงซื้อขายเบิกจ่ายที่ได้เริ่มลงบันทึกตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 นั้นให้ยังคงทำต่อเนื่องตามลำดับที่เกิดขึ้นจริง
5. การบันทึกผลสมอาหาร ควรทำตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 ตามที่กำหนดไว้ตั้งแต่แรก อย่างไรก็ตาม การบันทึกผลสมอาหารจำเป็นที่ฟาร์มต้องมียอดของสต็อกวัตถุดิบและยาที่ใช้ผลสมอาหารถูกต้องครบถ้วน ผู้ใช้จึงจะสามารถลงบันทึกผลสมอาหารได้ ดังนั้นยอดปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต้องยื่นยอดให้เสร็จก่อนเป็นอันดับแรก ในวันที่ 31 มกราคม 2544 คือยอดของวัตถุดิบอาหารสัตว์ ยา และอื่น ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลสมอาหาร
6. เมื่อยื่นยอดเสร็จสิ้นทุกรายการแล้ว ให้กำหนดแผนงานให้ชัดเจนว่า จะยื่นยอดวัตถุดิบและเวชภัณฑ์ ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน หรือทุก 3 เดือน ให้ชัดเจน และถือปฏิบัติตามนั้นอย่างเคร่งครัด

จะเริ่มลงบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสต็อกสุกรอย่างไร

การเริ่มบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสต็อกสุกร ให้ทำในทำนองที่คล้ายคลึงกันกับสต็อกปัจจัยการผลิตดังนี้

1. กำหนดวันที่ชัดเจนลงไปว่าจะเริ่มบันทึกข้อมูล ซื้อ ขาย ส่งผลผลิต ย้าย ตาย หรือ ทำลายเมื่อไร วันที่กำหนดนี้ควรเป็นวันเดียวกับวันที่ตัดสินใจเริ่มบันทึกข้อมูลที่ควบคุมสต็อกปัจจัยการผลิต จากการณัติตัวอย่าง วันที่จะเริ่มบันทึกจึงควรเป็น วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544
2. ก่อนหน้าวันที่กำหนดลงบันทึกข้อมูล 1 วัน คือ วันที่ 31 มกราคม 2544 ให้ยื่นยอดสุกรทุกประเภทที่มีอยู่ในฟาร์มให้เสร็จสิ้น ซึ่งหมายถึง จำนวนสุกรคูดนม สุกรอนุบาล แม่พันธุ์ พ่อพันธุ์ สุกรสาวทดแทน และสุกรขุน โดยทั่วไปแล้วไม่ว่าฟาร์มจะใหญ่สักเพียงใด ก็สามารถทำได้เสร็จสิ้นใน 1 วัน
3. เมื่อถึงกำหนด วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ให้ผู้ใช้บันทึกข้อมูลซื้อ ขาย ส่งผลผลิต ย้าย ตาย หรือ ทำลายทันที ไม่ว่าการยื่นยอดสุกรในวันที่ 31 มกราคม 2544 จะเสร็จสิ้นหรือไม่ก็ตาม
4. หากไม่สามารถยื่นยอดสุกรได้เสร็จสิ้นใน วันที่ 31 มกราคม ผู้ใช้สามารถยื่นยอดสุกรต่อใน วันที่ 1 2 หรือ 3 กุมภาพันธ์ ได้ จนกว่ายอดสุกรทุกประเภทจะได้รับการยืนยันครบถ้วน และในระหว่างที่ยื่นยอดสุกรอยู่นั้น ผู้ใช้ยังคงต้องป้อนข้อมูล ซื้อ ขาย ส่งผลผลิต ย้าย ตาย หรือทำลายอยู่อย่างต่อเนื่อง นับจาก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 เป็นต้นไป
5. เมื่อยื่นยอดสุกรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กำหนดวันที่จะนับยื่นยอดสุกรเป็นประจำวัน สัปดาห์ หรือ รายเดือน และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

จำเป็นต้องป้อนข้อมูลเกี่ยวกับสต็อกย้อนหลังหรือไม่

จากที่ได้กล่าวถึงในเรื่อง “หลักการและวิธีกำหนดโครงสร้างฟาร์ม” ว่าการคิดต้นทุนการผลิตใน ‘หมอหมู’ นั้นใช้วิธีการคิดแบบเฉลี่ยสมทบ (Rolling average) เช่น ต้นทุนสุกรหย่านมในเดือนปัจจุบัน จะทราบจากการคิดเฉลี่ยสมทบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าเดือนปัจจุบันเท่ากับ ระยะอ้อมที่ทบกับระยะเลี้ยงลูก ซึ่งมีระยะโดยประมาณ 4 เดือนครึ่ง ดังนั้นการที่ผู้ใช้จะทราบตัวเลขต้นทุนการผลิตสุกรหย่านมของเดือนปัจจุบันได้ ผู้ใช้จะต้องมีข้อมูลซื้อขายเบิกจ่ายของฟาร์มแม่พันธุ์ที่ต้องการรู้ต้นทุนลูกหย่านมนั้นก่อนหน้าเดือนปัจจุบันอยู่ 4 เดือนครึ่งด้วยเหตุนี้เอง ถ้าผู้ใช้ตัดสินใจเริ่มป้อนข้อมูลในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2544 ผู้ใช้จะยังไม่ทราบต้นทุนลูกสุกรหย่านมของเดือนกุมภาพันธ์ 2544 แต่ผู้ใช้จะเริ่มทราบต้นทุนลูกสุกรหย่านมครั้งแรก ก็ต่อเมื่อได้ป้อนข้อมูลมาแล้วอย่างน้อยที่สุด 4 เดือนครึ่ง กล่าวคือ จะรู้ต้นทุนลูกหย่านมได้ครั้งแรกในราว เดือนมิถุนายน 2544 เป็นอย่างรวดเร็วที่สุด ในทำนองเดียวกัน ผู้ใช้จะยังไม่ทราบต้นทุนลูกสุกรออกจากอนุบาลจนกว่าเวลาจะผ่านไปประมาณ 6 เดือน และจะยังไม่ทราบต้นทุนสุกรขุนทั้งระบบ จนกว่าเวลาจะผ่านไปประมาณ 10 เดือน ด้วยเหตุนี้จึงมักมีคำถามจากผู้ที่ใช้ที่ค่อนข้างใจร้อน ต้องการทราบผลเร็วเสมอว่า ถ้าต้องการรู้ต้นทุนการผลิตของเดือนที่เริ่มใช้ ‘หมอหมู’ เลย จะทำอย่างไร คำตอบก็คือ ผู้ใช้จำเป็นต้องป้อนข้อมูลย้อนหลังซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ตรงไปตรงมา และอาจสร้างปัญหาให้แก่ระบบ ‘หมอหมู’ ดังที่กล่าวแล้วว่าการป้อนข้อมูลใน ‘หมอหมู’ หลักการที่สำคัญที่สุด คือ ป้อนข้อมูลเข้าระบบตามลำดับความเป็นจริง ลำดับความเป็นจริงในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ติดตามได้ แต่ลำดับความเป็นจริงสำหรับข้อมูลที่ย้อนหลังไป 10 เดือน ไม่มีใครรับปากได้ว่าจะถูกต้องตรงตามความเป็นจริงเสมอไป

ในกรณีที่ผู้ใช้ต้องการป้อนข้อมูลย้อนหลัง เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนโดยเร็วที่สุด หากผู้ใช้มีข้อมูลย้อนหลังครบถ้วน ก็เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ แต่จะต้องทำภายหลังจากได้ปฏิบัติตามการเริ่มบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิต และสต็อกสุกรให้ครบถ้วนเสียก่อน แล้วจึงป้อนข้อมูลย้อนหลังได้ จะป้อนข้อมูลย้อนหลังไล่จากอดีตมาหาปัจจุบันโดยไม่ได้ป้อนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิต และสต็อกสุกรก่อนไม่ได้โดยเด็ดขาด เมื่อป้อนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิตและสต็อกสุกรครบถ้วนแล้ว ให้ป้อนข้อมูลย้อนหลังโดยปฏิบัติดังนี้

1. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสต็อกปัจจัยการผลิต

- ไม่ต้องป้อนข้อมูลเบิก หากยูนิตต่าง ๆ มีการเบิกปัจจัยการผลิตไปใช้ในอดีต เพราะในการเบิก ‘หมอหมู’ จะให้มูลค่าปัจจัยการผลิตที่เบิกจากมูลค่าที่บันทึกในสต็อก อาจไม่ใช่มูลค่าของปัจจัยการผลิตที่เบิกในอดีต ดังนั้นการเบิกปัจจัยการผลิตทั้งหมดในอดีตให้ผู้ใช้งานว่า ซื้อปัจจัยการผลิตนั้นตามมูลค่าเท่าที่ยูนิตนั้น ๆ เบิกไป และให้บันทึกการซื้อเป็นการซื้อเข้ายูนิตไม่ใช่ซื้อเข้าสต็อก
- ในทางตรงข้ามหากยูนิตหนึ่ง ๆ มีการลงบันทึกคืนปัจจัยการผลิตหมายถึง เบิกไปใช้ แต่ใช้ไม่หมดแล้วนำมาคืน ให้ลงเป็นบันทึกขายปัจจัยการผลิตนั้นออกจากยูนิต

2. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสต็อกสุกร

- ขั้นตอนแรก คือ ต้องมั่นใจอย่างยิ่งว่า ได้ยืนยันยอดจำนวนสุกรแต่ละประเภทที่มีอยู่ในฟาร์มเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะเริ่มบันทึกการซื้อขาย ส่งผลผลิต ย้าย และตายทำลาย ย้อนหลัง เพราะยอดสุกรที่ยืนยันในวันนั้น ๆ จะไม่เปลี่ยนแปลงอีก หากป้อนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสต็อกสุกรในวันที่ยืนยันยอด หรือก่อนหน้าวันที่ยืนยันยอด ดังนั้นการป้อนข้อมูลย้อนหลังภายหลังจากยืนยันยอดสุกรแล้ว จะไม่มีผลทำให้ยอดสุกรในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด
- ป้อนข้อมูล ซื้อ ขาย ส่งผลผลิต ย้าย และตาย ทำลาย ย้อนหลังตามที่เกิดขึ้นจริง ขอเน้นว่าวันที่เกิดเหตุการณ์ต้องถูกต้องตรงตามความเป็นจริง จะรวบยอดบันทึกเพียงครั้งเดียวไม่ได้ เพราะจะทำให้รายงานประสิทธิภาพสุกรอนุบาล สุกรขุน และต้นทุนการผลิตผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริงได้ ยกตัวอย่างเช่น วันที่ 1 มกราคม 2543 ย้ายสุกรหย่านมจากยูนิต Sow1 ไปยังยูนิต N1 100 ตัว หนัก 650 กิโลกรัม และต่อมาใน วันที่ 3 มกราคม 2543 ย้ายสุกรหย่านมอีก 100 ตัว หนัก 600 กิโลกรัม จากยูนิต Sow1 ไปยังยูนิต N1 ผู้ใช้ต้องบันทึกไปตามจริง เช่นนั้น จะรวบยอดบันทึกเป็น วันที่ 3 มกราคม 2543 ย้ายสุกร 200 ตัวหนัก 1,250 กิโลกรัม จากยูนิต Sow1 ไปยังยูนิต N1 ไม่ได้

จะเริ่มต้นบันทึกประวัติพ่อแม่พันธุ์อย่างไร

ในส่วนของประวัติพ่อแม่พันธุ์ซึ่งมีหน้าตาคล้ายคลึงกับ ‘หมอหมู’ บนคอสเวอร์ชัน 1.8 และ 2.0 การเริ่มต้นบันทึกประวัติพ่อแม่พันธุ์คงทำในลักษณะเดียวกัน คือการเปิดประวัติแม่สุกรสาวเข้าฝูง หรือลงบันทึกเหตุการณ์เริ่มต้นใหม่สำหรับสุกรนาง จากนั้นจึงป้อนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับแม่สุกรแต่ละตัวตามลำดับที่เกิดขึ้นจริง ในกรณีของผู้ที่ใช้ ‘หมอหมู’ บนคอสอยู่ก่อนหน้าแล้ว และมีประวัติแม่พันธุ์บนฐานข้อมูล ‘หมอหมู’ ผู้ใช้สามารถถ่ายข้อมูลจากฐานข้อมูลเก่ามายังฐานข้อมูลใหม่ได้ทันที

จะเริ่มต้นบันทึกประวัติสุกรอนุบาลและขุนอย่างไร

หากผู้ใช้ป้อนข้อมูลในส่วนของการควบคุมสต็อกปัจจัยการผลิต และการควบคุมสต็อกสุกรแล้ว ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องป้อนข้อมูลสุกรอนุบาลและสุกรขุนอีก เพราะ ‘หมอหมู’ จะใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการคำนวณต้นทุนการผลิต และประสิทธิภาพการผลิตได้ มีเพียงส่วนเดียวที่ผู้ใช้งานต้องป้อนข้อมูลเพิ่มเติม คือ การคุมชุดอนุบาลและขุน บนแผงควบคุมสุกรอนุบาล และขุนที่ตั้งอยู่ด้านขวามือเท่านั้น

ข้อมูลควบคุมชุดอนุบาล และขุน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับวันแรกที่เริ่มนำสุกรอนุบาล หรือสุกรเข้ายูนิต(วันเปิดชุด) และวันสุดท้ายที่จับสุกรอนุบาล และสุกรขุนออกจนหมดยูนิต(วันปิดชุด) หากผู้ใช้ป้อนข้อมูลเหล่านี้ให้ถูกต้องแล้ว ‘หมอหมู’ จะสามารถคำนวณประสิทธิภาพการผลิตของสุกรอนุบาลและสุกรขุนได้ทันที แต่หากผู้ใช้ไม่ให้ข้อมูลในส่วนนี้ ‘หมอหมู’ จะยังสามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้ แต่จะไม่สามารถคำนวณประสิทธิภาพการผลิตได้

ใน ‘หมอหมู’ วินโดวส์ ผู้ใช้สามารถทราบประสิทธิภาพของสุกรอนุบาล และขุน ทั้งที่ปิดชุดแล้ว หรือยังเปิดชุดอยู่ก็ได้ คำว่า “ปิดชุดแล้ว” หมายถึง สุกรอนุบาลหรือขุนในชุดนั้น ได้ถูกจับออกจนหมดชุดและลงบันทึกวันปิดชุดแล้ว กรณีนี้ผู้ใช้จะสามารถทราบประสิทธิภาพการผลิตที่แท้จริงของสุกรอนุบาล และขุนชุดนั้นได้ ในกรณีที่ชุดสุกรอนุบาลและขุนนั้น ๆ “ยังเปิดอยู่” หมายถึง ยังมีสุกรอยู่ในยูนิตและยังไม่ได้ลงบันทึกวันปิดชุด ‘หมอหมู’ สามารถรายงานประสิทธิภาพการผลิต โดยประมาณ หรือประสิทธิภาพการผลิตทดสอบได้

- ประสิทธิภาพการผลิตทดสอบ คือ ประสิทธิภาพการผลิตที่คิดจากน้ำหนักทดสอบที่ผู้เลี้ยงบันทึกไว้ครั้งสุดท้าย ผู้ใช้สามารถทดสอบน้ำหนักของสุกรในโรงเรือนโดยการสุ่มชั่งน้ำหนัก จากนั้นก็บันทึกน้ำหนักเฉลี่ยของสุกรที่ทดสอบลงใน ‘หมอหมู’ การบันทึกน้ำหนักทดสอบในแต่ละยูนิตจะทำกี่ครั้งก็ได้ แต่ ‘หมอหมู’ จะใช้น้ำหนักทดสอบและวันที่ทดสอบล่าสุดเป็นเกณฑ์ในการคำนวณเสมอ ‘หมอหมู’ จะคำนวณประสิทธิภาพการผลิตทดสอบโดยกำหนดว่า ถ้าสุกรทั้งหมดถูกจับออกในวันทดสอบล่าสุด และมีน้ำหนักตัวเท่ากับวันที่ทดสอบล่าสุดแล้ว ประสิทธิภาพการผลิตจะเป็นอย่างไร
- ประสิทธิภาพการผลิตโดยประมาณ คือ ประสิทธิภาพการผลิตที่คิดจากการประมาณค่าน้ำหนักจับออกด้วยสมการ กล่าวคือ แม้สุกรอนุบาลและสุกรขุนจะยังไม่ได้จับออกจากยูนิต และยังไม่ได้ลงบันทึกวันปิดชุด แต่ ‘หมอหมู’ จะสมมติว่า หากจับสุกรออกจากยูนิตในวันนี้(วันที่ออกรายงาน) โดยสุกรที่จับออกจากยูนิตนั้นมีน้ำหนักเท่ากับที่ประมาณได้จากสมการแล้ว ประสิทธิภาพการผลิตจะเป็นอย่างไร สมการทำนายน้ำหนักที่ ‘หมอหมู’ ใช้มาจาก 3 แหล่งด้วยกัน คือ จากยูนิต จากฟาร์ม และจาก Gompertz growth curve

หากผู้ใช้บันทึกน้ำหนักทดสอบมากกว่า 4 ครั้ง สำหรับสุกรชุดหนึ่ง ๆ ผู้ใช้สามารถใช้น้ำหนักที่ทดสอบนั้น สร้างสมการทำนายน้ำหนักได้ ผู้ใช้สามารถกำหนดได้ว่า จะใช้น้ำหนักทดสอบของสุกรชุดใดสำหรับสร้างสมการให้เฉพาะสำหรับยูนิตหนึ่ง ๆ ได้ หรืออาจกำหนดให้เป็นสมการกลางสำหรับฟาร์มก็ได้ เมื่อผู้ใช้ขอออกรายงานประสิทธิภาพโดยประมาณ ‘หมอหมู’ จะตรวจสอบก่อนว่ายูนิตนั้น ๆ ได้กำหนดค่าสมการของตนเองไว้หรือไม่ ถ้ามีก็จะใช้สมการของยูนิตนั้นโดยเฉพาะทำนายน้ำหนักในกรณีนี้ ผลลัพธ์ที่ในคอลัมน์คำนวณ จะแสดงคำว่า “ประมาณ” หมายถึง การประมาณนั้นใช้สมการเฉพาะของยูนิต ในกรณีที่พบว่ายูนิตนั้น ๆ ไม่ได้กำหนดค่าสมการของตนเองไว้ ‘หมอหมู’ จะตรวจดูว่า มีค่าสมการกลางสำหรับฟาร์มที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าพบว่ามี ‘หมอหมู’ ก็จะทำนายน้ำหนักจากสมการกลาง และในคอลัมน์คำนวณจะแสดงคำว่า “ประมาณ*” หมายถึง การประมาณน้ำหนักออกโดยใช้สมการกลาง และหาก ‘หมอหมู’ พบว่า สมการกลางไม่ได้กำหนดไว้ ‘หมอหมู’ ก็จะใช้ Gompertz growth curve สำหรับทำนายน้ำหนักออกแทน ในคอลัมน์คำนวณจะแสดงคำว่า “ประมาณ**” ไว้

ข้อมูลการจ่ายและการรับเงิน

ข้อมูลการจ่าย คือ ข้อมูลที่บันทึกการจ่ายเงินไป เพื่อใช้ในการผลิตในหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ที่อยู่นอกเหนือจากส่วนของปัจจัยการผลิต ผู้ใช้สามารถเข้าสู่ส่วนนี้ได้โดย คลิปุ่มรูปเครดิตการ์ด

ที่อยู่บนแผงควบคุมฟาร์ม ส่วนข้อมูลการรับเงิน คือ บันทึกการรับเงินในหมวดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่นอกเหนือจากส่วนปัจจัยการผลิต เช่น รับเงินปันผล หรือรับค่าดอกเบี้ย เป็นต้น ผู้ใช้สามารถเข้าสู่ส่วนนี้ได้โดย คลิ๊กที่ปุ่มรูป \$ ซึ่งอยู่บนแผงควบคุมฟาร์ม เช่นกัน การป้อนข้อมูลการจ่ายและรับเงินนั้น ควรเริ่มลงบันทึกตั้งแต่วันเริ่มป้อนข้อมูลและสามารถป้อนข้อมูลย้อนหลังได้โดยไม่มีข้อจำกัดใด ๆ เลย ประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งในเรื่องของการจ่ายก็คือ ในส่วนของเงินต้นที่ฟาร์มได้ส่งคืนให้กับสถาบันการเงิน ส่วนนี้ไม่ถือเป็นรายจ่ายที่ใช้ในการผลิตจะนำมาบันทึกไม่ได้ และใน ‘หมอหมู’ ก็ได้จัดทำหมวดรายจ่ายเงินต้นไว้ ทั้งนี้เพราะ เงินกู้ที่นำมาใช้เพื่อการผลิตสุกรนั้น ฟาร์มได้บันทึกไว้แล้วในส่วนของโรงเรือนอุปกรณ์ที่นำเงินกู้นั้นมาสร้าง หรือส่วนของแม่สุกรที่นำเงินกู้นั้นมาซื้อ ‘หมอหมู’ คิดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ในรูปของค่าเสื่อม หรือส่วนของเงินกู้ที่นำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อการผลิต เช่น ซื้ออาหาร หรือจ้างแรงงาน ‘หมอหมู’ ได้จัดทำคิให้กับบันทึกไว้แล้วทั้งสิ้น ดังนั้นการบันทึกว่า เงินต้นที่นำไปคืนให้แก่สถาบันการเงินเป็นส่วนของรายจ่าย จึงเป็นการบันทึกซ้ำซ้อน

ข้อมูลอื่นๆ

ข้อมูลในส่วนนี้เป็นข้อมูลที่ยังไม่มีหน้าที่เด่นชัดนักใน ‘หมอหมู’ วินโดวส์ เวอร์ชันแรก ๆ นี้ แต่จะมีบทบาทสำคัญสำหรับการออกรายงาน ‘หมอหมู’ เวอร์ชันต่อไป ข้อมูลเหล่านี้ได้แก่ข้อมูลบันทึกประวัติราคาตลาดของสุกรแต่ละประเภท และบันทึกสมุดบัญชีธนาคารในส่วนของหนี้สินและเงินสด ในส่วนของบันทึกสมุดบัญชีธนาคารนี้ หากผู้ใช้บันทึกข้อมูลจริงควรตั้งค่าผ่านไม่ให้ผู้ใช้อื่น ๆ สามารถเข้าดูรายการได้ และควรเก็บค่าผ่านหลักไว้เป็นความลับเสมอ

หากผู้ใช้ป้อนข้อมูลประวัติราคาตลาดของสุกร ผู้ใช้อาจได้ประโยชน์บ้างจากการป้อนข้อมูลซื้อขายสุกร เพราะ ‘หมอหมู’ สามารถอ่านข้อมูลราคาจากบันทึกที่ผู้ใช้ลงไว้ แล้วนำมาเป็นค่า Default ในการป้อนข้อมูลได้ ทำให้ผู้ใช้ประหยัดเวลาในการป้อนข้อมูลได้

ข้อควรระวัง!

ฟาร์มสุกรในประเทศส่วนมาก มักจะตกลงซื้อขายปัจจัยการผลิต หรือสุกรด้วยราคาหนึ่ง แต่เมื่อถึงเวลาจ่ายเงิน หรือส่งขายราคาที่ตกลงซื้อขายกันไว้นั้นกลับเปลี่ยนไป ส่วนมากจะเปลี่ยนไปในทางลดลง อันเนื่องจากการคิดส่วนลด หรือการทำรายการใด ๆ ก็ตาม การกระทำเช่นนี้ ผู้ใช้ยังคงสามารถบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องใน ‘หมอหมู’ แต่เหตุการณ์ที่ท่านไม่คาดคิดอาจเกิดขึ้นได้ ทำให้ท่านสงสัยหรือตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในส่วนนี้อย่างถ่องแท้ จึงขอยกตัวอย่างและวิธีแก้ไข เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นดังนี้

สมมติว่าฟาร์มของท่านไม่มีสต็อกของปากกาอยู่เลย คือ มีจำนวนเป็น 0 และมูลค่าเป็น 0 ท่านจึงสั่งซื้อปากกามา 10 ด้าม ราคาที่ตกลงกันในตอนซื้อ คือ ด้ามละ 50 บาท รวมเป็นเงิน 500 บาท และส่งของให้ท่านทันทีในวันที่ท่านสั่งซื้อ เมื่อท่านได้รับของแล้ว ท่านจึงลงบันทึกซื้อใน ‘หมอหมู’ ว่า ท่านซื้อปากกา 10 ด้าม มูลค่า 500 บาท และรับสินค้าแล้ว ดังนั้น ‘หมอหมู’ จึงบันทึกว่า ท่านมีปากกาในสต็อกอยู่ 10 ด้าม ด้ามละ 50 บาท มูลค่ารวม 500

บาท เวลาผ่านไป 1 สัปดาห์ มีชนิดต่าง ๆ มาเบิกปากกาไปใช้ 5 ด้าม ท่านจึงลงบันทึกเบิกปากกาไป 5 ด้าม มูลค่ารวม 250 บาท ดังนั้นท่านจึงมีสต็อกปากกาเหลืออยู่อีก 5 ด้าม มูลค่ารวม 250 บาท เช่นกัน ท่านจะเห็นได้ว่ามูลค่าของปากกา 5 ด้าม 250 บาท ในขณะนี้ได้ถูกจ่ายให้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตในชนิดที่เบิกปากกาไปใช้แล้ว ปรากฏว่าในขณะนั้นเองร้านค้าที่ท่านซื้อปากกามาขอวางบิล พร้อมแจ้งให้ท่านทราบว่า มีส่วนลดจากปากกาที่ท่านซื้อ ทำให้ราคาปากกาเหลือเพียงด้ามละ 40 บาท เท่านั้น เมื่อท่านจ่ายเงินแล้ว ท่านจึงนำบิลมาลงบันทึกจ่ายว่า ท่านจ่ายเงินสำหรับปากกา 10 ด้าม ที่เคยลงบันทึกซื้อและรับของไว้แล้วนั้นว่า ท่านได้จ่ายเงินไป 400 บาท แทนที่จะเป็น 500 บาท เมื่อท่านขอให้ ‘หมอมหมู’ บันทึกเหตุการณ์จ่ายเงิน สิ่งที่ท่านไม่คาดคิดจะเกิดขึ้น 2 เหตุการณ์คือ

1. ‘หมอมหมู’ เตือนท่านว่า “ระวัง สต็อกปากกาของท่านจะติดลบท่านต้องการบันทึกหรือไม่” แนะนำว่าท่านควรยืนยันกับ ‘หมอมหมู’ ว่าให้ ‘หมอมหมู’ บันทึกเหตุการณ์ดังกล่าวไป เพราะข้อมูลที่ท่านให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง
2. ภายหลังจากท่านลงบันทึกจ่ายเงินไปแล้ว หากท่านกลับมาเช็คสต็อกของปากกา ท่าน จะพบว่าท่านมีปากกาอยู่ในสต็อก 5 ด้าม ราคาด้ามละ 30 บาท มูลค่ารวม 150 บาท เหตุการณ์นี้จะทำให้ท่านตกใจอย่างแน่นอน เพราะท่านเพิ่งบันทึกราคาไปด้ามละ 40 บาท อยู่ทุก ๆ

คำถามที่เกิดขึ้นคือ ‘หมอมหมู’ ผิด หรือ ท่านผิด? คำตอบคือ ไม่น่าจะมีใครผิด แต่ ‘หมอมหมู’ เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ปรับตัวตามสภาพแวดล้อมได้ดีสู้ท่านไม่ได้ ดังนั้นท่านน่าจะเป็นฝ่ายที่ต้องปรับตัวเข้าหา ‘หมอมหมู’ เสียมากกว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีกลไกดังนี้

1. ท่านต้องเข้าใจก่อนว่า ระบบสต็อกใน ‘หมอมหมู’ เป็นระบบหาค่าเฉลี่ย หมายความว่า ‘หมอมหมู’ จะหาค่าเฉลี่ยของราคาปัจจัยการผลิตที่ท่านซื้อเข้ามา ไม่ว่าจะ เป็นกี่ครั้งก็ตาม หากราคาที่ซื้อเข้ามาในแต่ละครั้งแตกต่างกันไป ราคาในสต็อกของ ‘หมอมหมู’ ก็คือราคาเฉลี่ยของทุกครั้งที่ซื้อเข้ามา เมื่อท่านจ่ายสินค้าในสต็อกออกไปจนหมดแล้ว มูลค่าที่ท่านจ่ายไปเพื่อการผลิต จะเท่ากับมูลค่าของปัจจัยการผลิตที่ท่านซื้อเข้ามา ยกตัวอย่างเช่น ท่านซื้อปากกาครั้งแรก 5 ด้าม ราคาด้ามละ 50 บาท ต่อมาท่านซื้ออีก 5 ด้าม ราคา 40 บาท ‘หมอมหมู’ จะบอกว่าท่านมีปากกาอยู่ 10 ด้าม ราคาด้ามละ 9 บาท มูลค่ารวม 90 บาท จะเห็นได้ว่า หากท่านจ่ายปากกาออกไปครบ 10 ด้าม ต้นทุนที่ท่านซื้อปากกามา 90 บาท จะถูกจ่ายไปตามชนิดต่าง ๆ ที่เบิกปากกาไปใช้
2. ในกรณีที่ยกตัวอย่างข้างต้น ท่านลงบันทึกซื้อปากกามา 10 ด้าม มูลค่ารวม 500 บาท เมื่อท่านบันทึกเหตุการณ์นี้ลงใน ‘หมอมหมู’ ‘หมอมหมู’ จะลงบันทึกสต็อกว่าท่านมีปากกาอยู่ 10 ด้าม ด้ามละ 50 บาท มูลค่ารวม 500 บาท
3. เมื่อมีชนิดมาเบิกปากกาไปใช้ 5 ด้าม ‘หมอมหมู’ ปรับสต็อกใหม่ให้ท่านมีปากกาเหลืออยู่ 5 ด้าม ด้ามละ 50 บาท มูลค่ารวม 250 บาท

4. เมื่อท่านลงบันทึกการจ่าย โดยเปลี่ยนมูลค่าที่ซื้อมาจากปากกา 10 ด้าม มูลค่ารวม 500 เป็นปากกา 10 ด้าม มูลค่ารวม 400 บาท 'หมอหมู' จะดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้
- ถอนปากกา 10 ด้าม มูลค่า 500 บาท ที่เคยบันทึกไว้เดิมออกจากสต็อก แต่เนื่องจากในขณะที่ถอนสต็อคนั้นมีสต็อกปากกาอยู่ 5 ด้าม มูลค่ารวม 250 บาท ดังนั้น สต็อกที่มีอยู่หลังจากถอน จึงมีปากกาอยู่ -5 ด้าม มูลค่ารวม -250 บาท เหตุนี้เองที่ทำให้ 'หมอหมู' แจ้งเตือนท่านว่า "สต็อกปากกาของท่านจะติดลบ"
  - เพิ่มสต็อกปากกา 10 ด้าม มูลค่ารวม 400 บาท กลับเข้าไปในสต็อก ส่งผลให้ท่านมีสต็อกปากกาอยู่ 5 ด้าม $(-5+10 = 5)$ และมูลค่ารวม 150 บาท $(-250+400 = 150)$ ราคาปากกาของท่าน จึงมีราคาเหลืออยู่เพียง ด้ามละ 30 บาท
  - เนื่องจากปากกา ได้ถูกเบิกออกไปก่อนหน้าที่ท่านจะทราบราคาจริงของปากกาจำนวน 5 ด้าม และมูลค่าที่ถูกนำไปใช้เป็นต้นทุนของยูนิตที่เบิกของไปแล้ว 250 บาท ขอเน้นว่า ตรงจุดที่ท่านทราบราคาจริงว่าปากกา 10 ด้าม ราคาเพียง 400 บาท นั้น มูลค่าของปากกา 5 ด้าม 250 บาท ได้ถูกเบิกไปเป็นต้นทุนของยูนิตที่เบิกปากกาไปใช้แล้ว ดังนั้นปากกาที่เหลืออยู่อีก 5 ด้าม จึงมีมูลค่ารวมเพียง 150 บาท จะเห็นได้ว่าหากมียูนิตใด ๆ ก็ตามเบิกปากกาที่เหลืออีก 5 ด้าม ไปใช้ยูนิตที่มาเบิกในภายหลังนี้จะรับต้นทุนปากกาไปเพียง 150 บาท หากถามว่า ตกลงแล้วฟาร์มจ่ายปากกาไป 10 ด้าม ต้นทุนรวมของปากกาทั้ง 10 ด้าม ที่ส่งไปยังยูนิตต่าง ๆ เป็นเท่าใด คำตอบ คือ 400 บาท เท่ากับมูลค่าของปากกาที่ท่านจ่ายไปจริง

ถึงจุดนี้เชื่อว่า ผู้ใช้คงเข้าใจถึงกลไกการทำงานของ 'หมอหมู' และได้เข้าใจว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ปกติ ไม่ได้มีความผิดพลาดเกิดขึ้นแต่ประการใด แต่หากผู้ใช้งานต้องการความถูกต้องแม่นยำสูงสุด และไม่ต้องการให้เหตุการณ์ในลักษณะนี้เข้าจิตประสาทของผู้ใช้ ผู้ใช้สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้โดยการ ตกลงราคา และส่วนลดของสินค้าที่ผู้ใช้ซื้อให้ชัดเจนตั้งแต่ตอนที่สั่งซื้อ ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ แต่หากท่านทำไม่ได้ 'หมอหมู' ก็ยังสามารถจัดการกับเหตุการณ์ที่ราคาสั่งซื้อกับราคาที่จ่ายจริงไม่ตรงกันได้โดยไม่มีปัญหาอะไร เพียงแต่ผู้ใช้งานต้องทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ที่ผู้ใช้งานพบให้ถ่องแท้เสียก่อน ความตกใจก็จะหมดไป

